

Klasa VII- język polski – 17 kwietnia 2020r.

Temat: Co może się wydarzyć, gdy śpisz?

1.Przeczytaj wiersz Bolesława Leśmiana pt. „ Dusiołek”- podręcznik str. 219. Uporządkuj wydarzenia. Podkreśl wydarzenie, które stanowi punkt kulminacyjny utworu.

Przypomnienie z lekcji o „Latarniku”. Punkt kulminacyjny- w utworze literackim moment, w którym napięcie jest największe; zazwyczaj poprzedza bezpośrednio nagły zwrot i rozwiązanie akcji np. **Punktem kulminacyjnym wieczoru był kulig z pochodniami. Punktem kulminacyjnym urodzin był tort czekoladowy.** (najważniejsze, najbardziej emocjonujące wydarzenie)

.....Pretensje Bajdały skierowane do Boga, że stworzył Dusiołka.

.....Żal Bajdały do wołu i szkapy, że nie pospieszyli mu z pomocą.

..... Przebudzenie się Bajdały.

..... Zmagania Bajdały z Dusiołkiem.

..... Drzemka Bajdały.

.....Wędrowka Bajdały po świecie w towarzystwie wołu i szkapy.

2.Uzupełnij tabelę na podstawie poznanego dzisiaj tekstu.

Postacie fantastyczne	Postacie realistyczne

3. Kim jest Dusiołek?

Jak wygląda Dusiołek?	Co symbolizuje Dusiołek?
(Cytaty z utworu opisujące wygląd Dusiołka.)	Dusiołek- stale psocąca istota. Przypomina trochę zmore , ponieważ – jak mówi nazwa - siada człowiekowi na piersi i wysysa z niej dech, „dusi”. Czyni to, gdy czuje, że człowiek jest przygnębiony, zmartwiony.

Czy wiesz, że...

Zmora zwana też **marą** (stąd powiedzenie *sen mara, Bóg wiara*) – w wierzeniach słowiańskich demon- dusza potępiona , która nocą męczyła śpiących, wysysając z nich krew.

4. Skąd według Bajdały wzięło się zło na tym świecie?

Odpowiedź przynosi **puenta** utworu, która brzmi:

„ Nie dość ci, żeś potworzył mnie, szkapę i wołka;

Jeszcześ musiał takiego zmajstrować Dusiołka?”

Bajdała uważa, że zło stworzył

5. Neologizmy- wyrazy nowe.

Uwaga ! Neologizmy w tekstach literackich pełnią funkcję artystyczną, urozmaicają tekst, przykuwają uwagę czytelnika.

Neologizmy: Bajdała, Dusiołek, potworzyć.

6. „ Dusiołek” – balladą.

Poznaliśmy już balladę Adama Mickiewicza pt. „Świtezianka”. „ Dusiołek” również jest balladą.

Podkreśl cechy ballady, które odnajdziemy w balladzie pt. „ Dusiołek”

Ballada – gatunek literacki, który łączy w sobie cechy liryki, epiki i dramatu.

Cechy ballady:

- niesamowite wydarzenia budzące grozę
- realistyczne i fantastyczne wydarzenia, postacie
- budowa stroficzna
- narrator opowiadający o przebiegu zdarzeń
- powtórzenia wybranego fragmentu
- opisy przyrody
- zło ukarane
- tajemniczy, złowrogi nastrój

7. Uzupełnij notatkę.(Boga , Dusiołek , szkapę , Bajdała, zło, pretensje, symbolem)

Bohaterem ballady Bolesława Leśmiana jest- prosty chłop.

W wędrowce przez świat towarzyszą mu wół i..... Podczas snu Bajdałę

atakują..... Po wyczerpującej walce chłop budzi się i ma

..... do zwierząt, że mu nie pomogły. W końcu zwraca się

do....., bo chce wiedzieć, dlaczego na świecie istnieje....., jak Bóg

mógł do tego doprowadzić, by Dusiołek siadł mu na piersi i zaczął dusić. W pytaniu, które

zadaje Stwórcy zwykły wieśniak ujawnia swoją niezwykłą mądrość życiową. Utwór skłania

nas do refleksji nad problemem zła, które dostrzegamy w otaczającym świecie.

.....tego zła w tym tekście jest Dusiołek

Drogi Siódmoklasisto. Codziennie od poniedziałku do piątku będziemy realizować nowe tematy. Proszę na bieżąco zapisywać w zeszyte podane informacje. Można wydrukować je i wkleić do zeszytu. Poleceń nie przepisujemy, tylko numer zadania. Przypominam o obowiązku prowadzenia zeszytu przedmiotowego.

Z dzisiejszej lekcji przesyłamy zadania 1. i 7. Proszę wysłać je do 20 kwietnia.

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Mastowicach